

UPPDRAG KONST

AV JOHANNA UDDÉN

INTILL EN LITEN LANDSVÄG i Persbo utanför Månkarbo lyser sedan i höstas en tunnelbaneskytt. Det blå T-et sitter på en cementvägg bland träd och buskar bakom ett rött missionshus. Det hela ger onekligen ett surrealistiskt intryck. Verket heter *Station* och är gjort av Johan Strandahl som var gästkonstnär här under ett par veckor i höstas.

Bakgrunden till verket och till gästprogrammet hittar vi hos de driftiga konstnärerna Fredrik Strid och Jenny Yurshansky. I missionshuset, som fått namnet Persbo Studio, har de sin ateljé och sin bostad och här driver de även *Artist In Residence-programmet The Mission*.

Fredrik Strid och Jenny Yurshansky träffades på Malmö konsthögskola. Hon kom som utbytesstudent från UCLA i Los Angeles för att gå ett år på programmet Critical Studies.

– Vi träffades när jag kom till Malmö. Men snart upptäckte vi att Fredrik var den som skulle vara mitt utbyte på UCLA under vårterminen, berättar Jenny Yurshansky.

Så Fredrik åkte till Los Angeles för att gå Interdisciplinary Studios hos konstnären Mary Kelly på UCLA. Det blev en lärarik sista termin på hans utbildning. Efter utbytesåret i Sverige var Jenny Yurshansky under en period i Berlin för att arbeta med ett videoprojekt, medan Fredrik Strid bodde i Malmö.

Paret Strid–Yurshansky har alltid varit mycket aktiva och rörliga, och i ärlighetens namn är det svårt att hålla ordning på alla internationella utbyten och projekt. Men av naturliga skäl har det mest handlat om USA. Under ett år i New York då Fredrik Strid var assistent till Mark Dion väcktes deras intresse för att ha en annorlunda ateljé.

– Mark Dion var som en mentor för mig. Han hade ett

fantastiskt ställe i Pennsylvania med ateljé, residency och skulpturpark. Det var en plats för dynamiska möten. Det har nog inspirerat oss till Persbo Studio, säger Fredrik Strid.

De hade bestämt sig för att arbeta i USA och ha en sommarstuga i Sverige. Men planerna ändrades helt när de såg potentialen i Persbo.

– Vi köpte missionshuset i slutet av 2010 och det var extremt befriande. Känslan att vi får göra precis vad vi vill här. Vi kan jobba och vi kan bjuda hit folk. Men det var mycket fix de två första åren för att få ordning på stället, säger Fredrik Strid.

Jenny Yurshansky, som kommer från storstaden Los Angeles, upplever att livet på landet är helt fantastiskt. En riktig kontrast till hemstaden.

– Jag kan inte beskriva glädjen jag känner när jag går ut här. Alla nya synintryck och dofter som jag upplever. Det finns alltid något nytt att upptäcka och nya oväntade frågor dyker upp i mitt inre. Det är utvecklande för min konst.

Att Jenny Yurshansky och Fredrik Strid sökt sig till ett

ställe med direkt närhet till naturen är inte så konstigt om man ser på hur de arbetar i sin konst. Jenny Yurshansky har under de senaste åren arbetat med projekt kring nytillkomna växter och i mars öppnade hennes utställning *Blacklisted: A Planted Allegory* i Los Angeles.

– Jag har undersökt invandring och kulturell mångfald genom att studera invasiva växter. Jag har bland annat skapat en förteckning och ett herbarium över 133 nyetablerade växter som hittades i Claremont i Kalifornien i juni förra året. Med det här mångbottnade projektet vill jag ge publiken en möjlighet att se mer nyanserat på frågor kring nationell identitet, säger Jenny Yurshansky.

Hon ingår just nu i Mejan Residents på Kungliga Konsthögskolan i Stockholm. Och i maj finns det möjlighet att se en del av hennes Blacklisted-projekt på Galleri Mejan.

Även Fredrik Strid gör konst med naturen som utgångspunkt. Han har arbetat på olika naturhistoriska museer och försökt frita naturen från museet. I Polart i Tromsø till

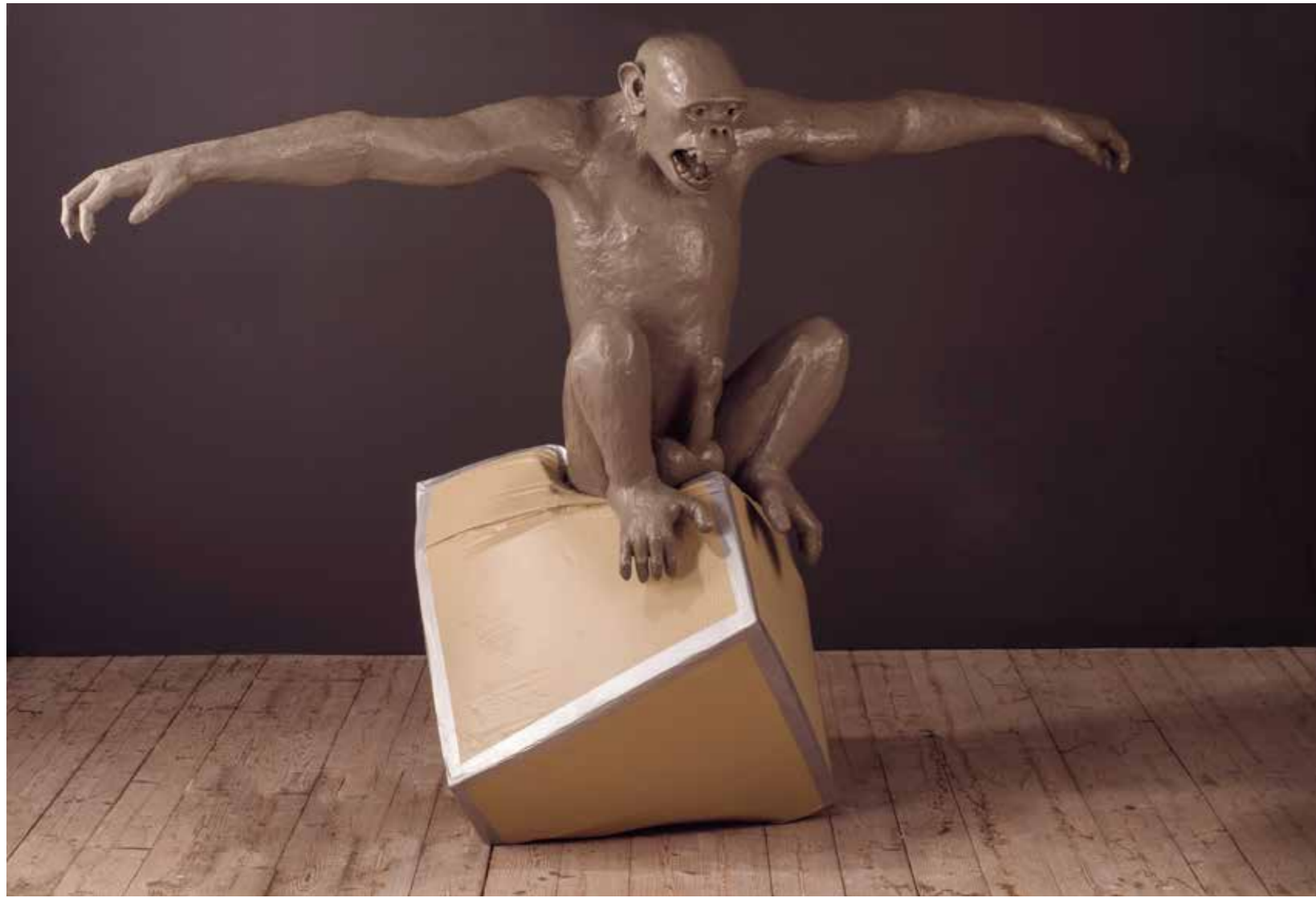
exempel ville han filma hur han tar med de uppstoppade djuren från museet för att visa dem runt i sin gamla trakt.

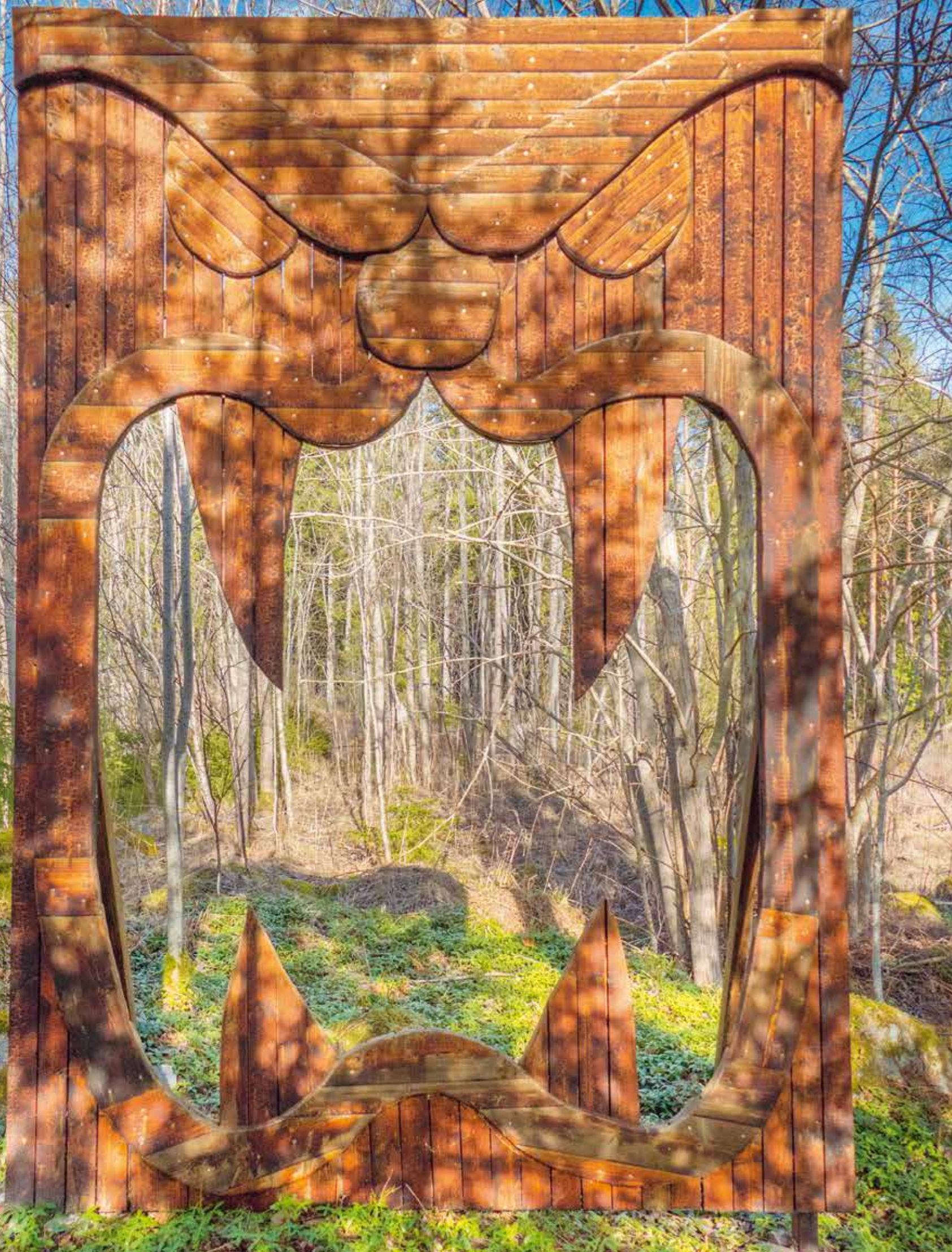
– Men sarkastiskt nog ville den som var ansvarig för de uppstoppade djuren inte släppa ifrån sig dem. I stället blev det burkar med olika kräfdjur i som jag tog med på en tur. Så där är det med många konstprojekt. Intentionen kan vara en sak, men verkligheten blir en annan, säger Fredrik.

Nyligen öppnade en utställning med Fredrik Strid i Malmö. Den handlar om vårt förhållande till döden och till konstutställningen som fenomen.

– Jag jobbar med bonobo-apor. De löser sina konflikter i flocken med sex och det är ett matriarkat. Jag tycker det är intressant för de är mindre våldsamma än andra arter. Jag tänker mig att de kommer till gallerirummet med sin sexualitet och tar över konstverken. Så jag har gjort realistiska skulpturer av aporna, som ligger på repliker av kända konstverk, säger Fredrik Strid.

Han har arbetat med utställningen under vintern i

Helene Edgrens verk *At the Gate*

Trygve Luktvaslimos verk *f33T*

Station, verk av Johan Strandahl

missionshusets stora sal, som är en stor och perfekt ateljé. Den norska konstnären Trygve Luktvaslimo, parets studiekamrat från Malmö-tiden, gjorde ett projekt i ett norskt polarinstitut 2011. Han skulle då bland annat arbeta med en jättestor väv och fick använda ateljén i Persbo.

– Trygve ville samtidigt passa på att göra en performance kring väven, en bildutställning i ateljén och en skulptur på gården. Det var då allt började. Hela idén kring skulpturpark och gästkonstnärer blev verklighet. Genom att ha konstnärer som arbetar på plats under ett par veckor vill vi skapa möten kring konst, som kan sträcka sig över en längre period. Vi tänker oss att det blir en skulptur om året och varannan konstnär ska vara tjej, berättar Fredrik Strid.

Idag finns tre mycket sevärd skulpturer i trädgården. Trygve Luktvaslimos verk *f33T* är tillverkat av en köksbänk i diabas som ser ut att ha ramlat ner från himlen, ungefär som monoliten i filmen *2001 – A Space Odyssey*. På monoliten är graverat ”För mig upp på en klippa som är mig allt för hög” vilket är Oprah Winfreys favoritcitat från Psaltaren. Verket är en krock mellan dåtid och framtid, mellan vardag och lyx, mellan verklighet och andlighet.

Helene Edgrens verk *At the Gate* är en stor träskulptur i form av ett otäck gap. Förlagan till formen finns i en bok om häxjakt från 1500-talet där man föreställde sig porten till helvetet som ett stort gap. Skulpturen står i kanten av skogen,

på gränsen mellan naturen och civilisationen. Eller kanske den symboliserar gränsen mellan två länder, en gräns som inte är menad att överskrida. Har du väl passerat finns ingen återvändo.

Johan Strandahls surrealistiska *Station* ställer civilisationen mot naturen. Han får oss att tänka runt det moderna samhället med allt vad det innebär av standardisering, infrastruktur och konsumtion. Typiskt för Johan Strandahl är att han dekonstruerar och rekonstruerar vardagsföremål, allt i syfte att uppmärksamma dem och förstå dem. I hans mest kända verk *Kök*, 2013 som visades på Open Art i Örebro 2013, har han handgjort ett helt IKEA-kök med kaffebruggare, spis, husgeråd, kakel och allt.

Fredrik Strid och Jenny Yurshansky har näsa för intressanta projekt och Persbo Studio är ett välbehövligt tillskott i länet. Och de har båda två fått länsstyrelsens kulturstipendium för sin konst. I Persbo Studio skapar de ständigt nya möten och sammanhang. Och medan jag skriver den här artikeln får jag meddelande på Facebook om deras senaste projekt. I månadsskiftet april–maj gästas The mission av Maura Brewer och Abigail Glaum-Lathbury från Rational Dress Society. Konstnärerna ska föreläsa på Kungl. Konsthögskolan och de håller en workshop i Persbo Studio, där deltagarna kan göra sin egen jumpsuit! Allt är tydligen möjligt i Månkarbo. ☀

www.persbostudio.com